

SVENSKA SPÅRVÄGSFÖRENINGEN

ÅRSMÖTET I MALMÖ

DEN 29—30 MAJ 1931

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

	Sid.
Industribesök	7
Program	9
Mötesdeltagare	12
Protokoll	17
Styrelseberättelse	23
Revisionsberättelse	26
Föredrag:	
Utvecklingen av spårvägstrafiken och stadens omnibusstrafik i Malmö. Direktör <i>E. Hultman</i>	27
Staden — lokaltrafiken — allmänheten. Ordföranden i styrelsen för Aktie- bolaget Stockholms Spårvägar <i>J. A. Wallin</i>	35
Tekniska och ekonomiska resultaten av likriktareinstallation i Saltsjöbanans kraftstation. Maskiningenjör <i>E. Grotte</i>	45
Reshastigheten vid spårvägar. Spårvägschefen <i>O. Lange</i>	49
Olika förortstrafiksystem. Direktör <i>Å. Nerell</i>	71
Hjul och skena. Driftsingenjör <i>A. Bergman</i>	83
Ekonomiska och tekniska synpunkter vid strömätervinning i spårvägsdrift. Civilingenjör <i>O. Åkerman</i>	95
Stockholms Spårvägars nya omnibussgarage. Ingenjör <i>Thor Lange</i>	109
Stålkarosser för omnibussar.	
System Arquint. Ingenjör <i>Gunnar Liljegren</i>	125
System Gebrüder Credé. Civilingenjör <i>Arvid Hammarskjöld</i>	133

SVENSKA SPÅRVÄGSFÖRENINGEN.

Grundad år 1905.

Styrelse:

Ordförande:

Hellgren, G., direktör, Stockholms spårvägar.

Vice ordförande:

Reuterswärd, C. A., direktör, Göteborgs spårvägar.

Övriga ledamöter:

Hultman, E., direktör, Malmö spårvägar,
Lange, O., spårvägschef, Hälsingborgs spårvägar,
Nerell, Å., direktör, Stockholm—Rimbo Järnvägsaktiebolag.

Suppleanter:

Hjorth, E., direktör, Lidingö Trafikaktiebolag.
Ångström, H., direktör, Uppsala spårvägar.

Sekreterare:

Augustinsson, Willh., ombudsman, Stockholms spårvägar.

Ordförandens och sekretariatets

adress: Tegnérsgatan 2 A, 1 tr., Stockholm.

telefon: Namnanrop: »Spårvägen» eller 803 08.

Medlemmar:

Hedersledamot:

Hjortzberg, Ernst, kapten, Stockholm.

Ordinarie medlemmar:

Aktiebolaget Stockholms Spårvägar.
Gävle Stads Spårvägar.
Göteborgs Spårvägar,
Hälsingborgs Stads Spårvägar,
Järnvägsaktiebolaget Göteborg—Särö.
Järnvägsaktiebolaget Stockholm—Saltsjön,
Jönköpings Spårvägar.
Karlskrona Stads Spårvägar.
Lidingö Trafikaktiebolag.
Luossavaara—Kiirunavaara Aktiebolag.
Malmö Stads Spårvägar,
Norrköpings Spårvägar,
Spårvägsaktiebolaget Sundsvall—Skön.
Spårvägs Aktiebolaget Upsala—Mälaren,
Stockholm—Rimbo Järnvägsaktiebolag,
Sundsvalls Spårvägs Aktiebolag.
Trafikaktiebolaget Stockholm—Södra Lidingön,
Upsala Spårvägs Aktiebolag.

Extra medlemmar:

Asker, C. F., kapten, Stockholm.
Billing, I., byrådirektör, Råsunda.
Bolinder, Nils, byråchef, Stockholm,
Enström, A. F., kommerseråd, Stockholm.
Ericsson, E. C., byrådirektör, Stockholm.
Insulander, Carl J., överstelöjtnant, Djursholm.
Landtmanson, K., statsinspektör, Stockholm,
Lundin, Erik, direktör, Stockholm.
Pallin, K. A., trafikchef, Hagfors.
Stähle, Viktor, major, Kalmar,
Stähle, L. W., maskininspektör, Stockholm.
Tamm, Percy H:sson, ingenjör, Stockholm.
Tisell, Henrik A., civilingenjör, Stockholm.
Valsinger, P. Axel, byråchef, Stockholm.
Wendt, Ivar, direktör, Jonsered.
Östberg, Gustaf, kapten, Stockholm.

Passiva medlemmar:

Aktiebolaget Bofors. Bofors.
Aktiebolaget Scania-Vabis, Södertälje.
Aktiebolaget Svenska Järnvägsverkstäderna. Linköping.
Aktiebolaget Svenska Kullagerfabriken. Göteborg.
Aktiebolaget Svenska Maskinverken. Södertälje.
Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, Västerås.
Elektriska Aktiebolaget A. E. G., Stockholm,
Nydqvist & Holms Aktiebolag. Trollhättan.
Tidaholms Bruks Aktiebolag. Tidaholm.
Trelleborgs Gummifabriks Aktiebolag. Trälleborg.

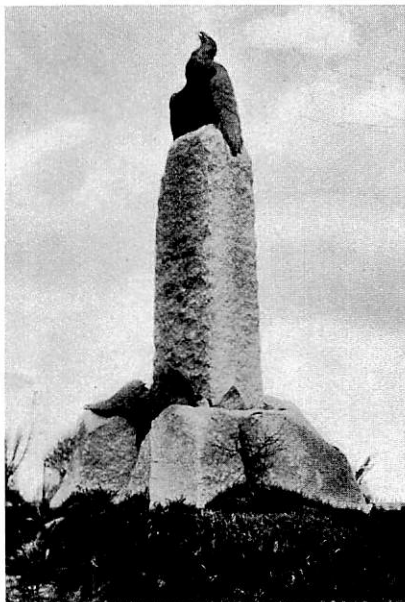
Rådhuset.

På inbjudan av Malmö Stads Spårvägar, som år 1931 kunde fira 25-årsminnet av den elektriska spårvägsdriftens införande, avhöll Svenska Spårvägsföreningen sitt 27:e årsmöte i Malmö fredagen den 29 och lördagen den 30 maj 1931.

Dagen före årsmötets öppnande hade Malmö Stads Spårvägar anordnat industribesök för mötesdeltagarna efter följande program:

Torsdagen den 28 maj 1931.

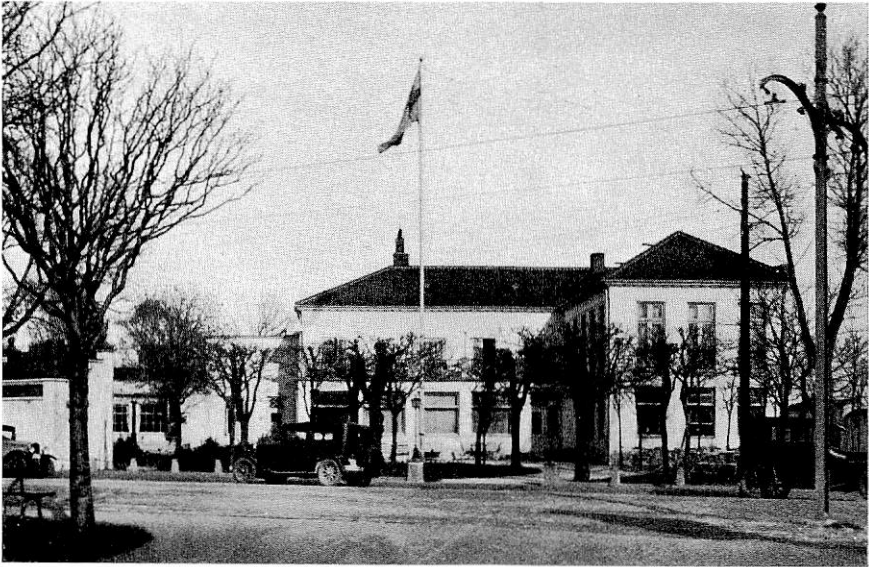
- Kl. 11.00. Besök i Nordiska Ackumulator Fabriken.
Omnibussar avgå från Stortorget kl. 10.50. Lunch gives i fabriken lunchrum av konsul G. C. Faxé.
Omedelbart efter lunchen sker avfärd i privatbilar till Trelleborg. Härvid passeras bokskogarna i Torup, Bökeberg och Börringe.
- Kl. 15.00. Besök hos Trelleborgs Gummifabriks A.-B.
- Kl. 17.30. Middag å »Solfjädern» i Trälleborg, given av Trelleborgs Gummifabriks A.-B.
Hemfärd sker med ordinarie tåg, som avgår från Trälleborgs färjhamn kl. 21.08 och ankommer till Malmö kl. 21.41.

Invalidmonumentet, Trälleborg.

Å utsatt tid samlades ett 50-tal mötesdeltagare å Stortorget utanför Hótel Kramer, där föreningens styrelse dessförinnan avhållit sammanträde. I flaggprydda omnibussar gick färden först till Limhamn, där *Nordiska Ackumulator Fabriken* demonstrerades av konsul G. C. Faxé. Under dennes värdskap intogs härefter lunch å Restaurant Stranden. Efter lunchen anträdde programenligt utfärd i bilar till Trälleborg. Utfärden gynnades av strålande solsken. Över Torup, Bökeberg och Häckeberga samt längs strandvägen Trälleborg—Ystad, anlände bilkortegen kl. 15 till *Trelleborgs Gummifabrik*, vars huvudentré dagen till ära rikt flaggsmäckats. Under ledning av försäljningschefen Knut Eskilsson och överingenjören Folke Rosén besågos de olika fabriksanläggningarna, varefter färddeltagarna fingo tillfälle att å Trälleborgs kyrkogård beundra Axel Ebbes invalidmonument. Redaktören G. Palmquist lämnade här en kortare redogörelse för monumentets tillkomst. Trelleborgs Gummifabriks A.-B. gav senare å dagen middag för mötesdeltagarna å restaurant Solfjädern. Endast ett fåtal av gästerna begagnade programmets anvisning att per tåg kl. 21.08 återvända till mötestaden Malmö.

Det för själva mötet uppgjorda programmet var av följande lydelse:

Restaurang Stranden.

PROGRAM
FÖR
SVENSKA SPÅRVÄGSFÖRENINGENS ÅRSMÖTE
I MALMÖ
den 29—30 maj 1931.

Lokal: Rådhuset, Stadsfullmäktiges sessionssal, ingång från Stortorget.

Fredagen den 29 maj 1931.

- Kl. 10.00. 1. Årsmötets öppnande.
2. Val av ordförande och vice ordförande för årsmöte och föreningsstämma.
3. Val av justeringsmän.
4. »*Utvecklingen av spårvägstrafiken och stadens omnibuss- trafik i Malmö*». Föredrag av direktören *E. Hultman*, Malmö spårvägar.
5. »*Staden—lokaltrafiken—allmänheten*». Föredrag av ordföranden i styrelsen för Aktiebolaget Stockholms spårvägar *J. A. Wallin*.
- Kl. 13.00. Gemensam lunch på Restaurang Stranden, Lånhamn. Pris kr. 4: 50 inkl. betjäning. Omnibussar avgå från Stortorget

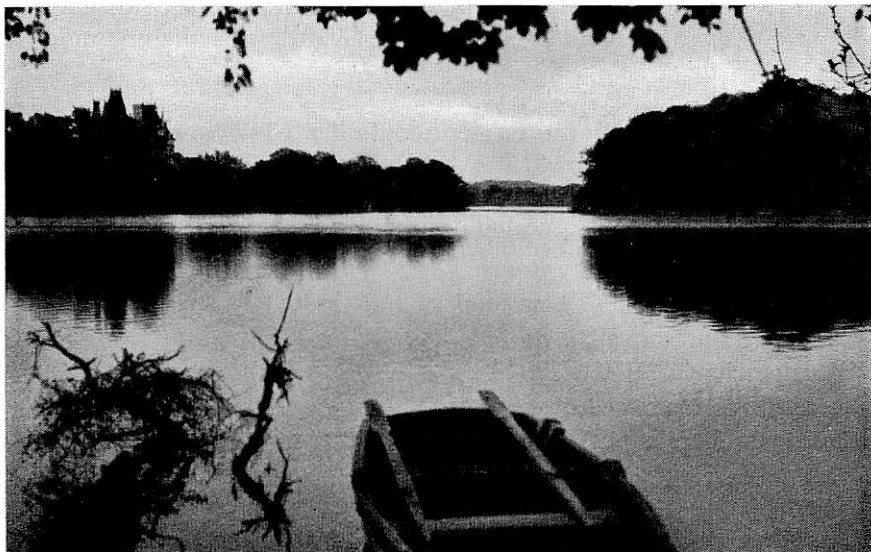
Torup.

kl. 12.20 (för dem, som önska bada i Limhamn före lunchen) och kl. 12.40. Återfärd kl. 14.00 med extra spårvägståg.

- Kl. 14.30. 6. »*Tekniska och ekonomiska resultatet av likriktarinstallation i Saltsjöbanans kraftstation*». Föredrag av maskiningenjören *E. Grotte*, Järnvägs A.-B. Stockholm—Saltsjön.
7. »*Reshastigheten vid spårvägar*». Föredrag av spårvägschefen *O. Lange*, Hälsingborgs spårvägar.
8. »*Olika förortstrafiksystem*». Föredrag av direktören *A. Nerell*, Stockholm—Roslagens Järnvägar.
9. »*Hjul och skena*». Föredrag av ingenjören *A. Bergman*, Malmö spårvägar.
- Kl. 19.00. Middag å Kungsparken, given av Malmö stads spårvägar. Klädsel: Smoking.

Lördagen den 30 maj 1931.

- Kl. 10.00. 10. Svenska Spårvägsföreningens årsstämma:
- a) Årsberättelsen.
 - b) Granskning av styrelsens förvaltning och därmed sammanhängande fråga om ansvarsfrihet.
 - c) Val av styrelse. (I tur att avgå äro: Herrar *Lange* och *Reuterswärd* samt suppleanten herr *Hjorth*.)

Häckeberga.

- d) Val av revisorer.
 - e) Val av nya medlemmar.
 - f) Val av fullmäktige i Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut.
 - g) 1932 års möte.
11. »*Ekonomiska och tekniska synpunkter vid strömåtervinning i spårvägsdrift*». Föredrag av civilingenjören *O. Åkerman*, Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget.
 12. »*Stockholms spårvägars nya omnibussgarage*». Föredrag av ingenjören *Thor Lange*, Stockholms spårvägar.
 13. »*Stålkarosser för omnibussar*». Anföranden av ingenjören *Gunnar Liljegren*, A.-B. Svenska Maskinverken, och civilingenjören *Arvid Hammarskjöld*, Nydqvist & Holm A.-B.
- Kl. 12.30. Medaljutdelning till funktionärer vid Malmö stads spårvägar. Utdelningen sker i Knutssalen (Rådhuset) av stadsfullmäktiges ordförande.
- Kl. 13.30. Utfärd i Öresund å ångfartyget Hälsingborg med lunch ombord. Malmö — runt ön Ven — Köpenhamn och åter till Malmö.
- Deltagarna i färden äro Malmö stads spårvägars gäster. Ångfartyget avgår från Öresundsbatarnas tilläggsplats vid Huvudpostkontoret. De, som önska göra uppehåll i

Köpenhamn, erhålla avgiftsfritt returbiljett till Malmö, gällande å Öresundsbolagets ordinarie båtar under 3 dagar.

Till mötet hade infunnit sig representanter för 17 ordinarie och 9 passiva medlemmar. Jämväl 3 extra medlemmar bevistade mötet.

Förutom till Malmöpressen hade särskild inbjudan utfärdats till:

Excellensen friherre *Fr. Ramel*.

Landshövdingen *G. V. Eiserman*.

Landssekreteraren *Hj. Kjäll*.

Länsnotarien *E. Wessman*.

Stadsfullmäktiges ordförande, direktören *E. Olsson*.

Stadsfullmäktiges 1:ste v. ordförande, doktorn *O. Gröné*.

Stadsfullmäktiges 2:dre v. ordförande, riksdagsmannen *Olof Andersson*.

Samfällda Drätselkammarens ordförande, lagerchefen *J. Hermansson*.

Samfällda Drätselkammarens 2:dre v. ordförande, riksdagsmannen *Joh. Nilsson*.

Borgmästaren *W. Linder*.

Direktören *A. Juel-Hansen*.

Deltagareförteckningen upptog följande namn:

Aktiebolaget Stockholms Spårvägar. 10

Transportmästare *J. A. Wallin*.

Fabrikören *A. Lindmark*.

Fabrikören *P. Magnuson*.

Direktören *G. Heügren*.

Kamreraren *O. Westerberg*.

Trafikchefen *E. Magnuson*.

Maskiningjören *E. Engdahl*.

Baningenjören *R. Gripe*.

Ombudsmannen *W. Augustinsson*.

Omnibussingenjören *Thor Lange*.

Gävle Stads Spårvägar. 5

Disponenten *W. Bengtzon*.

Föreståndaren *O. Holm*.

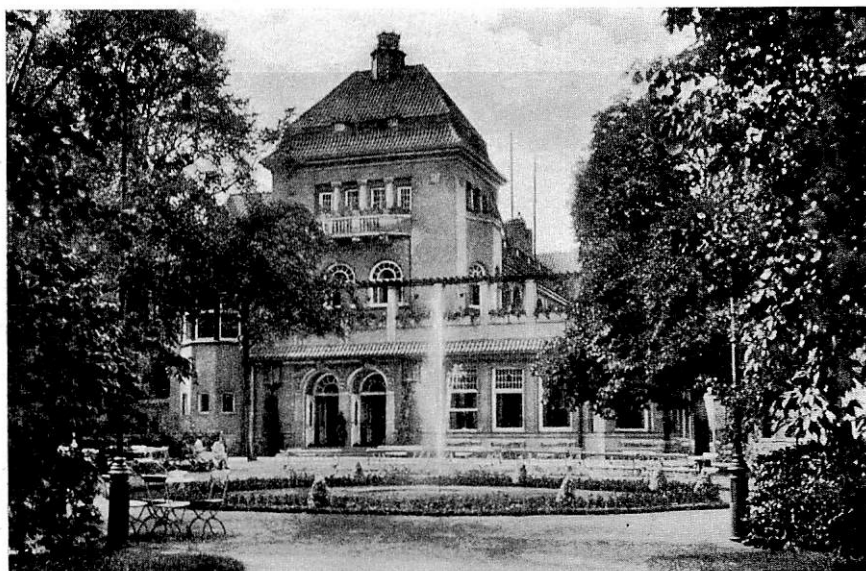
Kontoristen *J. W. Lind*.

Ingenjören *S. Mortimer*.

Ingenjören *S. Landquist*.

Deltagare i årsmötet 1931.

Kungsparken.

Göteborgs Spårvägar. 6

Kassören *Hugo Larsson.*
 Redaktören *Emil Rosén.*
 Ombudsmannen *Curt Larsson.*
 Direktören *C. A. Reuterswärd.*
 Trafikchefen *Ad. Eriksson.*
 Verkstadsingenjören *C. A. Christenson.*

Hälsingborgs Stads Spårvägar. 9

Kassören *Anders Persson.*
 Maskiningenjören *Th. Forsberg.*
 Ingenjören *Hjalmar Olsson.*
 Verkmästaren *A. Ahlgren.*
 Byråvaktmästaren *M. E. Kronholm.*
 Spårvägschefen *O. Lange.*
 Ombudsmannen *Oscar Ekberg.*
 Ingenjören *C. Leonh. Nilsson.*
 Ingenjören *Sam. Orrby.*

Järnvägsaktiebolaget Göteborg—Särö.

Trafikchefen *W. Nilsson.*

Järnvägsaktiebolaget Stockholm—Saltsjön.

Direktören *J. Wiih. Lindgren.*
Maskiningenjören *Emil Grotte.*

Jönköpings Spårvägar.

Civilingenjören *R. Linse.*

Karlskrona Stads Spårvägar.

Kamreraren *O. Kloo.*
Civilingenjören *H. Lund.*

Lidingö Trafikaktiebolag.

Direktören *Erik Hjorth.*
Direktören *Nils Myrmark.*
Trafikchefen *Sune Fogelberg.*

Malmö Stads Spårvägar.

Direktören *P. A. Johansson.*
Riksdagsmannen *C. Lovén.*
Direktören *H. G. Evers.*
Lokföraren *A. L. Johansson.*
Bankdirektören *Ernst C:son Herslow.*
Korgmakaren *Per Larsson.*
Chefredaktören *E. Hagberg.*
Advokaten *Edvin Stenmarck.*
Direktören *E. Hultman.*
Ingenjören *A. Bergman.*
Ingenjören *H. Möller.*
Kamreraren *G. Larsson.*

Norrköpings Spårvägar.

Byråingenjören *Thore Frisk.*

Spårvägsaktiebolaget Sundsvall—Skön.

Bankdirektören *Em. Sångberg.*

Spårvägs Aktiebolaget Upsala—Mälaren.

Direktören *H. Ångström.*
(Se Upsala Spårvägs Aktiebolag.)

Stockholm—Rimbo Järnvägsaktiebolag.

Direktören *Åke Nerell.*
 Maskiningenjören *Johannes Lindholm.*
 Trafikchefen *Ernst Richnau.*

Sundsvalls Spårvägars Aktiebolag.

Direktören *Alf Lindén.*

Trafikaktiebolaget Stockholm—Södra Lidingön.

Kaptenen *J. A. Ericsson.*

Upsala Spårvägs Aktiebolag.

Direktören *Hilding Ångström.*

Extra medlemmar.

Byrådirektören *E. C. Ericsson.*
 Trafikchefen *K. A. Pallin.*
 Majoren *Viktor Stähle.*

*Passiva medlemmar.**Aktiebolaget Scania-Vabis:*

Direktören *G. Lindmark.*
 Överingenjören *A. Nilsson.*

Aktiebolaget Svenska Järnvägsverkstäderna:

Överingenjören *C. J. Uggla.*
 Disponenten *W. Sundström.*

Aktiebolaget Svenska Kullagerfabriken:

Överingenjören *Harry Helmstein.*

Aktiebolaget Svenska Maskinverken:

Direktören *Per Deurell.*
 Ingenjören *Gunnar Liljegren.*

Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget:

Ingenjören *Carl Wijkborn.*
 Ingenjören *W. Heinrici.*
 Ingenjören *O. Åkerman.*

Elektriska Aktiebolaget A. E. G.:

Civilingenjören *Sigurd Halden.*

Nydqvist & Holm A.-B.:

Överingenjören *Thorsten Nilsson.*

Civilingenjören *Arvid Hammarskjöld.*

Tidaholms Bruks Aktiebolag:

Direktören *Otto E. F. Schmidt.*

Ingenjören *P. L. Gerdman.*

Trelleborgs Gummifabriks Aktiebolag:

Försäljningschefen *Knut Eskilsson.*

Överingenjören *Folke Rosén.*

Mötesmärket, av brons, med Malmö stads vapen, flankerat av ett spår-
vägs- och ett omnibusshjul, har inskriptionen: *Svenska Spårvägsför-
eningens årsmöte, Malmö 1931.*

Mötesprotokollet var av följande lydelse:

*Protokoll, hållet vid Svenska Spårvägsför-
eningens årsmöte å Rådhuset i Malmö den
29—30 maj 1931.*

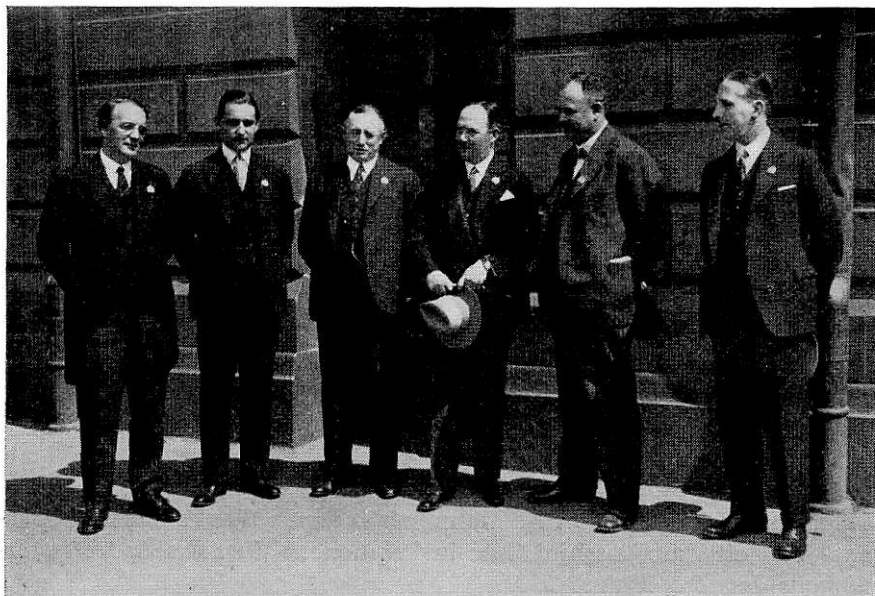
Fredagen den 29 maj 1931.

§ 1.

Ordföranden i styrelsen för Malmö Stads Spårvägar direktören P. A. Johansson hälsade å stadens och dess spårvägars vägnar Svenska Spårvägsföreningen och alla mötesdeltagarna välkomna till Malmö och överlämnade därefter ordet till föreningens ordförande direktören Gösta Hellgren, Stockholm.

§ 2.

Efter ett tack för inbjudan att till Malmö förlägga årets möte framförde herr Hellgren en lyckönskan till stadens spårvägar med anledning av att 25 år förflutit sedan den elektriska driften infördes och förklarade härefter årsmötet öppnat.

Några föredragshållare.

Thor Lange, A. Hammarskjöld, Åke Nerell, E. Hultman, G. Liljegren och A. Bergman.

I sitt anförande ägnade herr Hellgren en minnets och tacksamhetens hyllning åt doktor Thure Petrén, Malmö Stads Spårvägars styrelseordförande under en följd av år. Föreningens styrelse hade tidigare på dagen nedlagt en krans på herr Petréns grav.

§ 3.

Härefter valdes herr Hellgren till ordförande vid mötets förhandlingar. Till v. ordförande utsågos direktörerna P. A. Johansson, Malmö, och C. A. Reuterswärd, Göteborg.

Undertecknad Augustinsson hade att såsom föreningens sekreterare föra mötesprotokollet.

§ 4.

Att jämte ordföranden justera protokollet utsågos direktören Hilding Ångström, Uppsala, och baningenjören Ragnar Gripe, Stockholm.

§ 5.

Härefter höll direktören E. Hultman, Malmö, ett med skioptikonbilder åskådliggjort föredrag om »*Utvecklingen av spårvägstrafiken och stadens omnibusstrafik i Malmö*» (Bil. A.).

§ 6.

Ordföranden i styrelsen för Aktiebolaget Stockholms Spårvägar J. A. Wallin höll härefter föredrag om »*Staden—lokaltrafiken—allmänheten*» (Bil. B.).

Herr Hultman, Malmö, hade med anledning av föredraget ordet för ett kortare inlägg.

§ 7.

Härefter följde föredrag av maskiningenjören E. Grotte, Järnvägsaktiebolaget Stockholm—Saltsjön, om »*Tekniska och ekonomiska resultatet av likriktarinstallationen i Saltsjöbanans kraftstation*» (Bil. C.).

Efter herr Grottes föredrag följde diskussion med inlägg av herrar O. Lange, Hälsingborg, och Ångström, Uppsala.

Kl. 12.15 avbrötos förhandlingarna.

Gemensam lunch intogs kl. 13 å Restaurant Stranden i Limhamn.

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.30.

§ 8.

Spårvägschefen O. Lange, Hälsingborg, höll föredrag om »*Reshastigheten vid spårvägar*» (Bil. D.). Föredraget beledsagades av ljusbilder.

§ 9.

Härefter följde föredrag av direktören Åke Nerell, Stockholm, om »*Olika förortstrafiksystem*» (Bil. E.).

Efter föredraget yttrade sig herr Ångström.

§ 10.

Ingenjören Anders Bergman, Malmö, höll härefter ett med ljusbilder belyst föredrag om »*Hjul och skena*» (Bil. F.).

Herr Ångström lämnade i anledning av föredraget några uppgifter angående Elektriska Standardiseringskommitténs (E. S. K:s) arbete, varjämte herr Bergman hade ordet för ytterligare inlägg.

Dagens förhandlingar avslutades kl. 18.

Till kl. 19 hade styrelsen för Malmö Stads Spårvägar inbjudit mötesdeltagarna samt representanter för statliga och kommunala myndigheter till middag å Kungsparken. Hälsningstalet hölls av styrelseordföranden direktören P. A. Johansson, som jämväl utbragte skålen för Svenska Spårvägsföreningen. Å föreningens vägnar framförde herr Hell-

gren ånyo en hyllning till Malmö Stads Spårvägar med anledning av 25-års-jubiléet. Civilingenjören N. G. Åberg tolkade Malmö Stads tack till spårvägen och dess ledning för de gångna 25 åren. För föredrags-hållarna talade herr Reuterswärd. Landshövdingen G. V. Eiserman tackade å gästernas vägnar för visad gästfrihet.

Efter middagen förevisades bl. a. en film från 1930 års skandinaviska möte i Stockholm.

Lördagen den 30 maj 1931.

Förhandlingarna togo sin början kl. 10, varvid föreningen först avhöll sin

ordinarie föreningsstämma.

§ 11.

1. Efter föredragning av förvaltnings- och revisionsberättelserna för år 1930 beviljade stämman styrelsen ansvarsfrihet för sagda års förvaltning.

2. Styrelseledamöterna herrar Lange, Hälsingborg, och Reuterswärd, Göteborg, samt suppleanten herr Hjorth, Lidköping, vilka voro i tur att avgå, fingo sina mandat förnyade till årsmötet 1934.

3. Till revisorer för år 1932 omvaldes kamreraren Otto Westerberg och kaptenen J. A. Ericsson, båda i Stockholm.

4. På förslag av styrelsen valdes härefter

till ordinarie medlem: Järnvägsaktiebolaget Göteborg—Särö, samt

till passiva medlemmar: Aktiebolaget Svenska Kullagerfabriken,
Nydqvist & Holm Aktiebolag, och
Trelleborgs Gummifabriks Aktiebolag.

5. Till fullmäktige i Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut omvaldes herrar direktörerna Gösta Hellgren, Stockholms Spårvägar, och C. A. Reuterswärd, Göteborgs Spårvägar, med direktören Åke Nerrell, Stockholm—Roslagens Järnvägar, resp. spårvägschefen O. Lange, Hälsingborgs Spårvägar, till suppleanter.

Valet avsåge tidsperioden 1932—34.

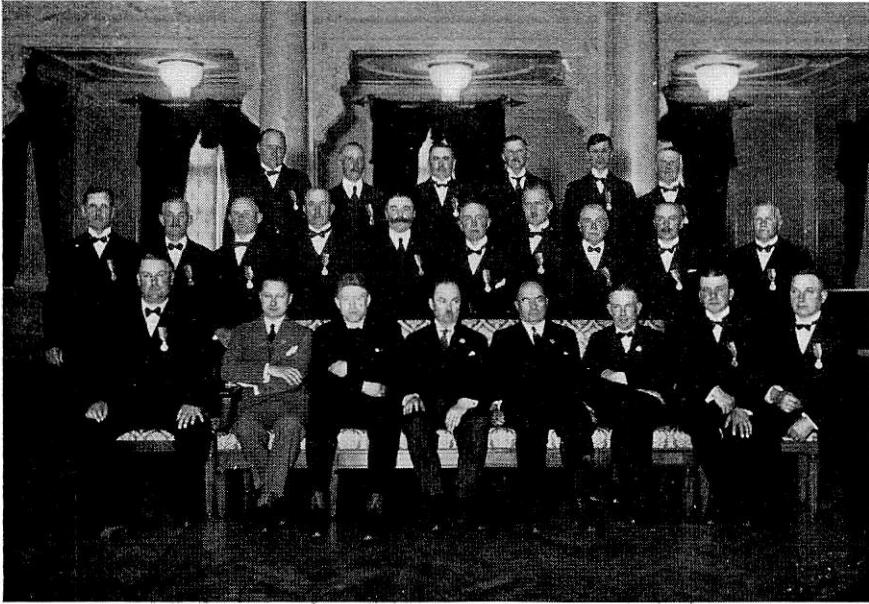
§ 12.

Beslöt stämman att med tacksamhet antaga en av ordföranden i Spårvägsaktiebolaget Sundsvall—Skön, bankdirektören Em. Sångberg, på detta bolags och Sundsvalls Spårvägars vägnar framförd inbjudan att avhålla 1932 års möte i Sundsvall.

§ 13.

Civilingenjören O. Åkerman, Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, höll föredrag om »*Ekonomiska och tekniska synpunkter vid strömåtervinning i spårvägsdrift*» (Bil. G.).

Föredraget beledsagades av ljusbilder.

Från medaljutdelningen i Knutssalen. Spårvägsstyrelsen och medaljörerna.

§ 14.

Härefter följde ett av ljusbilder beledsagat föredrag av ingenjören Thor Lange, Stockholms Spårvägar, om »*Stockholms Spårvägars nya omnibussgarage*» (Bil. H.). I samband med föredraget demonstrerades en modell av den blivande garageanläggningen.

§ 15.

Slutligen höllo ingenjören Gunnar Liljegren, Aktiebolaget Svenska Maskinverken, och civilingenjören Arvid Hammarskjöld, Nydqvist & Holm Aktiebolag, föredrag om »*Ståtkarosser för omnibussar*» (Bil. I.), av resp. *system Arquint* (Bil. I.) och *Gebrüder Credé* (Bil. J.). Föredragen beledsagades av ljusbilder.

Då föredragningslistan härmed genomgåtts, förklarade ordföranden kl. 12.15 förhandlingarna avslutade.

Kl. 12.30 ägde å Knutssalen i Rådhuset medaljutdelning rum till 19 spårvägsfunktionärer, som varit i Malmö Stads Spårvägars tjänst i 25 år. Efter ett hälsningsanförande av spårvägsstyrelsens ordförande, direktören P. A. Johansson, höll stadsfullmäktiges ordförande, direktören

Emil Olsson, högtidstalet och framförde däri Malmö stads och dess medborgares tack till jubilarerna. Dessa fingo därefter mottaga Patriotiska Sällskapets medalj för långvarig och trogen tjänst.

Föreningens ordförande direktören Gösta Hellgren framförde här-
efter å Svenska Spårvägsföreningens och samtliga svenska spårvägs-
företags vägnar en varm lyckönskan till medaljörerna, för vilka till slut
ett med kraftiga hurrarop besvarat leve utbragtes.

Omedelbart efter dessa högtidligheter begåvo sig medaljörerna och
mötesdeltagarna till hamnen för att såsom Malmö spårvägars gäster
deltaga i en utfärd i Öresund med ångfartyget Hälsingborg. Färden,
under vilken lunch serverades, gick runt ön Ven till Köpenhamn, där
ett kortare uppehåll gjordes. Kl. 17 voro deltagarna åter i Malmö efter
en av strålande solsken gynnad färd.

Vid protokollet:
Wilh. Augustinsson.

Justeras:
Gösta Hellgren.

Hilding Ångström. Ragnar Gripe.

Hamnen med »Hälsingborg».

Styrelsen för Svenska Spårvägsföreningen får härmed avgiva följande

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1930.

1. Andra Skandinaviska spårvägs- och lokalbanemötet:

Svenska Spårvägsföreningens årsmöte 1930 avhölls under tiden 27—30 augusti i Stockholm i form av gemensam skandinavisk spårvägs- och lokalbanekonferens. Samtidigt firade föreningen sitt 25-årsjubileum. Till mötet hade samtliga spårvägs- och lokalbaneföretag i Danmark, Norge och Finland inbjudits. Mötesförhandlingarna föreligga i tryck.

2. Medlemmar:

Vid ordinarie stämma den 28 augusti 1930 invaldes

till *ordinarie medlem*:

Spårvägsaktiebolaget Sundsvall—Skön, Sundsvall:

till *extra medlemmar*:

Överstelöjtnanten Carl J. Insulander, Stockholm.

Civilingenjören Henrik Tisell, Stockholm.

Föreningen består sålunda av följande medlemmar:

Hedersledamot:

Kaptenen Ernst Hjortzberg.

Ordinarie medlemmar:

Aktiebolaget Stockholms Spårvägar,

Gävle Stads Spårvägar,

Göteborgs Spårvägar,

Hälsingborgs Stads Spårvägar,

Järnvägsaktiebolaget Stockholm—Saltsjön,

Jönköpings Spårvägar,

Karlskrona Stads Spårvägar,

Lidingö Trafikaktiebolag,

Luossavaara—Kiirunavaara Aktiebolag.

Malmö Stads Spårvägar,

Norrköpings Spårvägar,

Spårvägsaktiebolaget Sundsvall—Skön,

Spårvägsaktiebolaget Upsala—Mälaren.

Stockholm—Rimbo Järnvägsaktiebolag,
Sundsvalls Spårvägs Aktiebolag,
Trafikaktiebolaget Stockholm—Södra Lidingön,
Upsala Spårvägs Aktiebolag.

Extra medlemmar:

Kaptenen C. F. Asker.
Byrådirektören I. Billing.
Byråchefen Nils Bolinder,
Kommerserådet A. F. Enström,
Byrådirektören E. C. Ericsson,
Överstelöjtnanten Carl J. Insulander,
Statsinspektören K. Landtmanson,
Direktören Erik Lundin,
Trafikchefen K. A. Pallin,
Maskininspektören L. W. Ståhle,
Majoren Viktor Ståhle,
Ingenjören Percy H:sson Tamm,
Civilingenjören Henrik Tisell,
Byråchefen P. Axel Valsinger,
Direktören Ivar Wendt,
Kaptenen Gustaf Östberg.

Passiva medlemmar:

Aktiebolaget Bofors,
Aktiebolaget Scania-Vabis,
Aktiebolaget Svenska Järnvägsverkstäderna,
Aktiebolaget Svenska Maskinverken,
Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget,
Elektriska Aktiebolaget A. E. G.,
Tidaholms Bruks Aktiebolag.

3. Styrelse:

Efter vid föreningsstämman företagna kompletteringsval består styrelsen av följande ordinarie ledamöter, nämligen:

Direktören Gösta Hellgren,	vald till ordinarie stämma	1933.
Direktören Einar Hultman,	» » » »	1933.
Direktören Åke Nerell,	» » » »	1932.
Spårvägschefen O. Lange,	» » » »	1931.
Direktören C. A. Reuterswärd,	» » » »	1931.

Suppleanter äro:

Direktören Hilding Ångström,	vald till ordinarie stämma	1932.
Direktören Erik Hjorth,	» » » »	1931.

Till ordförande har styrelsen utsett direktör Hellgren och till vice ordförande direktör Reuterswärd.

Sekreterare och kassaförvaltare är ombudsmannen i Aktiebolaget Stockholms Spårvägar Wilhelm Augustinsson.

4. *Kommittéer inom föreningen:*

a) *Kommittén för »Spår och ledningar»:*

Spårvägschefen O. Lange, Hälsingborg,
Baningenjören R. Gripe, Stockholm,
Majoren Viktor Ståhle, Kalmar,
Ingenjören Anders Bergman, Malmö.

b) *Kommittén för Rullande materiel, verkstäder och hallar»:*

Maskiningenjören E. Grotte, Saltsjöbaden.
Direktören Einar Hultman, Malmö,
Maskiningenjören E. Engdahl, Stockholm,
Verkstadsingenjören C. A. Christensson, Göteborg.

5. *Representanter i utländska föreningar m. m.:*

a) *Union Internationale de Tramways, de Chemins de Fer d'Intérêt Local et de Transports Publics Automobiles, Brüssel:*

Direktören Gösta Hellgren, Stockholm.

b) *Fullmäktige i Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut:*

Direktören Gösta Hellgren, Stockholm, och
Direktören C. A. Reuterswärd, Göteborg,
med Direktören Åke Nerell, Stockholm, och
Spårvägschefen O. Lange, Hälsingborg,
till suppleanter.

c) *Elektriska standardiseringskommitténs utskott för elektriskt banmaterial:*

Maskiningenjören E. Engdahl, Stockholm,
Maskininspektören L. W. Ståhle, Stockholm,
Direktören Hilding Ångström, Uppsala, och
Verkstadsingenjören C. A. Christensson, Göteborg.

6. *Räkenskaper:*

Följande sammandrag av föreningens räkenskaper utvisar den ekonomiska ställningen vid 1930 års början och slut.

Enligt 1929 års berättelse uppgingo tillgångarna den 31 december 1929 till Kr. 150: 58

Inkomster år 1930:

Medlemsavgifter:

Ordinarie medlemmar	Kr. 4.650: —	
Extra medlemmar	» 140: —	
Passiva medlemmar	» 1.750: —	» 6.540: —
Ränta å kapital		» 30: 72
		<u>Kr. 6.721: 30</u>

Utgifter år 1930:

Kostnader för årsmötet i Stockholm....	Kr. 332: 10	
Årsskriften 1929	» 2.790: 83	
Resräkningar	» 2.116: 50	
Sekretariat, trycksaker, porton, telegram m. m.	» 922: —	
Övriga omkostnader	» 345: 20	» 6.506: 63
Föreningens tillgångar den 31 december 1930	Kr. 214: 67	

Stockholm i maj 1931.

GÖSTA HELLGREN.
Ordförande.

Wilh. Augustinsson.
Sekreterare.

REVISIONSBERÄTTELSE.

Undertecknade, utsedda att granska Svenska Spårvägsföreningens räkenskaper under år 1930, vitsorda härmed, att dessa befunnits i god ordning och behörigen verifierade.

I styrelsens berättelse för 1930 intagen redogörelse beträffande inkomster och utgifter under året överensstämmer med räkenskaperna.

Ansvarsfrihet för 1930 års förvaltning tillstyrkes.

Stockholm den 26 maj 1931.

Otto Westerberg.

J. A. Ericsson.